

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 322 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 32 คน และครูผู้สอน จำนวน 290 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติที่ใช้หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Productmoment Correlation Coefficient) และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสรุปข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถสรุปสาระสำคัญตามจุดมุ่งหมายการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างจุดเชื่อมต่องรองลงมาคือ เป้าประสงค์เชิงจริยธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การสร้างและแบ่งปันความรู้ และแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 ด้านเป้าหมายเชิงจริยธรรมมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อทั้งพบว่าข้อคำถามที่ 4 ผู้บริหารมีการปฏิบัติตน

เป็นแบบอย่างที่ดีลดเล็กละอบายมุขมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อคำถามที่ 9 ผู้บริหารมีการตัดสินใจที่เด็ดขาดโดยยึดความถูกต้องและความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 ด้านความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อทั้งหมดพบว่าข้อคำถามที่ 11 ผู้บริหารมีการเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและข้อคำถามที่ 13 ผู้บริหารมีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้วยสันติวิธีมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.3 ด้านการสร้างความสัมพันธ์มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อทั้งหมดพบว่าข้อคำถามที่ 23 ผู้บริหารมีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานเช่นการยกย่องชมเชยการให้รางวัลและข้อคำถามที่ 24 ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศในงานมีปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นกันเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุดส่วนข้อคำถามที่ 26 ผู้บริหารมีการสำรวจความต้องการก่อนความถนัดก่อนที่จะมอบหมายงานให้ปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.4 ด้านการสร้างและแบ่งปันความรู้มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อทั้งหมดพบว่าข้อคำถามที่ 36 ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาตนเองเช่นการฝึกอบรมการศึกษาดูงานจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและข้อคำถามที่ 38 ผู้บริหารมีการอธิบายสื่อความหมายระหว่างการปฏิบัติงานให้ผู้ร่วมงานเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.5 ด้านการสร้างจุดเชื่อมต่อมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อทั้งหมดพบว่าข้อคำถามที่ 40 ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายที่ดีมีการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและข้อคำถามที่ 41 ผู้บริหารมีการเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75) และอันดับรองลงมาคือ มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ

1.1 เป้าหมายเชิงจริยธรรม สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ระดับ .01 และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ที่ระดับ .05

1.2 ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ที่ระดับ .01 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ที่ระดับ .05

1.3 การสร้างความสัมพันธ์ สัมพันธ์กับผลการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านมาตรฐานผู้เรียน มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ที่ระดับ .01 และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม ที่ระดับ .05

2. ด้านที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ

2.1 เป้าหมายเชิงจริยธรรม สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานมาตรการส่งเสริม

2.2 ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานมาตรการส่งเสริม

2.3 การสร้างและแบ่งปันความรู้ และ การสร้างจุดเชื่อมต่อ ทั้ง 5 มาตรฐาน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

4. จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิเศษโลก เขต 3 โดยการจัดกลุ่มสนทนา สรุปได้ดังนี้

4.1 แนวทางพัฒนา ด้านเป้าหมายเชิงจริยธรรม ในประเด็น ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ลด ละ เลิก อบายมุข มีการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ มีความยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพ สรุปได้ดังนี้

4.1.1 เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติ สร้างความไว้วางใจ ความเชื่อใจ เพื่อที่จะสามารถให้คำคำแนะนำ คำปรึกษา หรือตักเตือนกันได้

4.1.2 การลด ละ เลิกนั้นควรเริ่มที่ตนเองก่อนและใช้สังคมเป็นตัวลงโทษ มีการตั้งโครงการ ลด ละ เลิก อบายมุข และมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง

4.1.3 รักและศรัทธาในอาชีพ ตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่

4.1.4 มีความวิริยะ อุตสาหะ ปฏิบัติงานโดยยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวม อุทิศตนให้กับงาน ยึดมั่นในกฎระเบียบ ทำตนให้เป็นคนเสมอต้น เสมอปลาย ดำรงชีวิตด้วยการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าตัดสินใจ มีความเอื้ออาทร มีน้ำใจ เปิดใจกว้าง เสียสละต่อเพื่อนร่วมงาน สร้างศรัทธา ความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชานอกจากนี้ควรมีความมุ่งมั่นใฝ่หาความรู้และเทคนิค วิธีการใหม่ๆ มาแนวปฏิบัติให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ

6. ทุ่มความสามารถในการพัฒนาองค์กรโดยไม่หวังผลตอบแทน กล้าตัดสินใจในงาน มีการวินิจฉัย สั่งงานอย่างรอบคอบ มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ แต่รู้จักยืดหยุ่น

4.2 แนวทางพัฒนา ด้านความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง ในประเด็น ผู้บริหารมีการเปิดใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่จะเกิดขึ้น มีการปรับเปลี่ยนการทำงานเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์นั้นๆ และ มีการส่งเสริมแนวคิดใหม่ๆ ในการเผชิญหน้ากับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ดังนี้

เข้าใจธรรมชาติของเปลี่ยนแปลง กระบวนการเปลี่ยนแปลง รวมถึงบทบาทของตนเองในการสร้างความเปลี่ยนแปลง

กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน โดยเป้าหมายนั้นต้องเป็นรูปธรรม

เปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่ยากแล้วค่อยพัฒนาไปสู่สิ่งที่ยาก

สร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อลดแรงต้านที่จะเกิดขึ้น

เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยการให้อำนาจในการตัดสินใจในบางเรื่องตามความเหมาะสม

4.3 แนวทางการพัฒนา ด้านการสร้างความสัมพันธ์ ในประเด็น ผู้บริหารมีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานมีการยกย่องชมเชย การให้รางวัล มีการสร้างบรรยากาศการดำเนินงาน มีปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นกันเอง และ มีความห่วงใย เอื้ออาทรแก่ผู้ร่วมงาน สรุปได้ดังนี้

แสดงความสนใจในตัวบุคคล ทั้งเรื่องงาน เรื่องส่วนตัว ครอบครัว เช่น จำวันเกิดได้ รู้ว่าชอบอะไรไม่ชอบอะไร

ยื่นมือเข้าช่วยด้วยความเต็มใจเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีปัญหา

มีความจริงใจ ยิ้มแย้ม ไม่เสแสร้ง

จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีในโรงเรียน

ยกย่องชมเชย เชื่อมั่นในตัวเขา

ไม่ยึดติดกับตำแหน่งหน้าที่ให้ความเป็นกันเองมากที่สุด

4.4 แนวทางการพัฒนา ด้านการสร้างและการแบ่งปันความรู้ ในประเด็น ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาตนเอง เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงานจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการมอบหมายงานให้ร่วมปฏิบัติรับผิดชอบกันทุกคน และมีการส่งเสริม ให้

ผู้ร่วมงานได้ศึกษาวิธีทำงาน จากผู้ที่ประสบผลสำเร็จ และสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้แสดงออก ในการริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานที่มอบหมายสรุปได้ดังนี้

ให้โอกาสบุคลากรได้พิสูจน์ฝีมือตนเอง

ยอมรับในความสามารถของบุคลากร

มอบหมายงานตามความถนัด

ศึกษาแนวทางจากผู้ที่ประสบผลสำเร็จเพื่อนำมาประยุกต์กับผลงานของตนเอง

ดิชม ชี้แนะการทำงานทั้งด้านบวก และ ด้านลบ

อำนวยความสะดวกเรื่องและเทคโนโลยี

ทำงานกันแบบพี่สอนน้อง

4.5 แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างจุดเชื่อมต่อ ในประเด็น ผู้บริหารมีการสร้าง เครือข่ายที่ดี มีการทำงานเป็นทีม มีการสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และ มี การสร้างความมั่นใจให้กับบุคคลภายนอกองค์กรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สรุปได้ดังนี้

การสร้างเครือข่าย มีรูปแบบเครือข่าย 4 ชั้นตอน คือ การสร้างเครือข่าย การ ประเมินความพร้อมเครือข่าย การดำเนินงานเครือข่าย และการตรวจติดตามและประเมินผล งานของเครือข่าย

ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน

ให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม

ยอมรับความคิดเห็นของหน่วยงานต่างๆเพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปราย ผลของการวิจัยดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องผู้บริหารเป็นปัจจัย สำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถ การบริหารจัดการนั้นกับบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล โสภภาค (2549 : 55) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนชั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสมหวัง อาลัยญาติ (2551 : 53) ได้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา วิจิตรวงศ์ (2551 : 54) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้วยเช่นกัน

2. ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับที่ดี อาจเนื่องจากที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นและเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายและกลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพหรือการประกันคุณภาพด้วยตนเอง มีการสื่อสารนโยบายอย่างทั่วถึงในทุกระดับ บุคลากรเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัยดี แวดราแม (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในที่บูรณาการกับงานปกติ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในที่บูรณาการกับงานปกติได้แก่ปัจจัยด้านบริบทของสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบุคลากร ปัจจัยด้านระบบฐานข้อมูล และปัจจัยด้านการสื่อสารภายในองค์กร ทำให้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ดี นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546) ที่ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพในกลุ่มปัจจัยภายในได้แก่ การที่ผู้บริหารมีความทุ่มเทสนใจใฝ่เรียนรู้ทั้งใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารแบบเข้มงวด ทำให้ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับผลประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เนื่องจาก ผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งหากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เข้ามาปฏิบัติงาน ผู้บริหารนั้นก็ทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการทำงานเพื่อให้ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะได้ผลระดับใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเจือ เสียงวัฒนะ (2546 : 88) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของนิมิต อิศระกุล (2549 : 64) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้งานวิจัยของทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชิวาณิช (2554 : 80) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

4. ในส่วนของแนวการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ได้จากการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างความสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน อาจเนื่องจากเมื่อผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นกันเอง ทำให้บรรยากาศในการทำงานเป็นไปอย่างมีความสุข และส่งผลไปยังผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิชชี่ และ เดวานา (อ้างถึงใน ศุภกิจ สานุสตัย 2547 : 33) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้นำที่เสียสละผลประโยชน์ของตน ก้าวเข้าถึงจิตใจของผู้ตาม กระตุ้นให้ลูกน้องเห็นคุณค่าของควมมีอุดมคติ อีกทั้งพยายามเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความเชื่อของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดการยอมรับ และทำงานจนบรรลุเป้าหมายร่วมกันรวมทั้งส่งผลต่อการบริหารวิชาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สังคม โทปุรินทร์ (2536 : 111) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศการบริหารกับความพึงพอใจในงานของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า บรรยากาศของการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและความพึงพอใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศการบริหารทุกองค์ประกอบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วารินทร์ แซ่ตัน (2543 : 125) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพึงพอใจในการทำงานของครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานและความพึงพอใจในการทำงานของครูมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก สภาพแวดล้อมในการทำงานสามารถทำนายความพึงพอใจได้ คือ สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน มีอำนาจทำนายความพึงพอใจได้ร้อยละ 6 และสอดคล้องกับอรุณ รักธรรม (2534 : 198-202 อ้างถึงใน สุรชิน วิเศษลา 2549 : 35) กล่าวว่าบุคลิกภาพของผู้นำจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้นำ สรุปได้ว่า การมีความสามารถด้านปัญญา คือสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆได้ มีไหวพริบ มีอุปนิสัยน่ายกย่อง ทำให้เกิดความประทับใจในอัปกริยาความประพฤติและศีลธรรมจรรยา เช่น สุภาพอ่อนโยน ความซื่อสัตย์ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ทำให้เกิดความศรัทธาและเต็มใจในการทำหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีภาวะผู้นำด้านการสร้างและแบ่งปันความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้น ผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเอง โดยการหาความรู้หรือเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างเสมอ

2. จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ซึ่งอาจจะค่อนข้างต่ำแต่ก็เป็นสัญญาณบ่งชี้ให้ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแต่ละด้านของตนเองให้อยู่ในระดับสูง โดยการสร้างเครือข่าย มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมถึงการสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเข้าร่วมอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับดีมาก หรือดีเยี่ยมต่อไป

3. จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างความสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงาน สร้างความไว้วางใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความสุขในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาระดับภาวะผู้นำในด้านการสร้างและการแบ่งปันความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1.3 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3